

CÎTEVA TOARTE DE AMFORĂ ȘTAMPILATE, DESCOPERITE ÎN APROPIEREA TROESMISULUI

Cu ocazia unei excursii, s-au descoperit pe un promontoriu aflat la 500 m de castrul de vest al Troemisului, la suprafață, câteva toarte de amforă cu ștampile. Pe același teren au fost întâlnite și o serie de alte vestigii, printre care un fragment de țiglă cu ștampila Legiunii a V-a Macedonica.

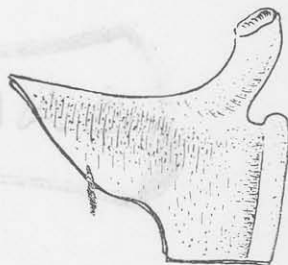
1. Toartă cu ștampilă de formă dreptunghiulară (4 cm × 1,5 cm), bine conservată, cu legenda următoare:

ΕΠΙ ΠΑΥΣΑ
ΝΙΑ
ΥΑΚΙΝΘΙΟΥ

În traducere: *pe timpul lui Pausanias, în luna Hyakinthios*. La V. Canarache (*Importul de amfore la Histria*), magistratul eponim Πανσανία figurează în lista magistraților rhodieni (nr. 588), iar la Pauly-Wissowa, *RE*, datat între 180—150 î.e.n.

Toarta nr. 1

2. Toartă de amforă, cu ștampila dreptunghiulară (4,5 cm × 1,5 cm). Legenda este pe trei rînduri, ultimul nu este întreg, dar întregibil:

ΕΠΙ ΑΛΕΞΙ
ΑΔΑ
ΑΓΡΙ [αγίου]

În traducere: *pe timpul lui Alexiados, în luna Agrianios*.

3. Toartă, asemănătoare cu precedenta, cu ștampila slab aplicată, cu legenda pe trei rînduri, dintre care numai primul descifrabil, ușor de întregit după ștampila de la nr. 2.

[ἐπί] ΑΛΕΞΙΑ

[δ] Α

[᾽Αγρία] Ν [ίου]

Toarta nr. 2.

Toarta nr. 3.

Totuși cele două ștampile, cum ușor se poate observa, nu sînt identice, la prima, rîndul al doilea are trei litere (αδα), la a doua, numai două (δα).

Magistrul eponim rhodian (V. Canarache, *op. cit.*, nr. 541) e datat la 220 î.e.n. (Pauly-Wissowa).

4. Toartă de amforă cu ștampila dreptunghiulară (4,3 × 1,5 cm), cu legenda pe un singur rînd:

ΔΑΜΟΚΡΑΤΕΥΣ

Numele Δαμοκράτης apare în lista producătorilor rhodieni (la V. Canarache, nr. 515, 516, 517). Pentru această ștampilă, datarea e greu de stabilit.

Toarta nr. 4.

5. Toartă de amforă cu ștampila circulară (diametru de 3,3 cm), avînd în centru o floare de rodie încadrată de două rămurele fine, de execuție perfectă, înconjurată de un colier dublu de ove mici. Stampila nefiind bine imprimată, se citește numai parțial:

. . .] ΓΕΝΕΥ [α ? . . .

După ultima literă aparentă (Υ) se mai pot recunoaște două haste ce ar putea aparține unui Α.

În lista lui Pridic privind astinomii lui Rhodos apare numele Εὐαρχος ce ar putea să se suprapună literelor ΕΥΑ, în eventualitatea că literele precedente ΓΕΝ ar fi sfârșitul unui nume sau o prescurtare (?).

Dat fiind floarea de rodie, simbol caracteristic, atribuim și această toartă unui atelier rhodian.

Toarta nr. 5.

Toate cele cinci toarte cu ștampile sînt produse rhodiene. Explicația descoperirii lor pe acel loc (împreună cu fragmente ceramice getice și grecești) este greu de dat. Cel mai probabil ar fi fost ca amforele de Rhodos să fi ajuns în acea așezare datorită schimburilor comerciale, fapt întîlnit în multe părți, chiar la nord de Dunăre. E mai greu de precizat dacă avem de a face cu un negoț direct al Rhodosului sau indirect, eventual printr-o cetate pontică — poate Histria.

QUELQUES ANSES D'AMPHORES ESTAMPILLÉES

r é s u m é

Entre autres vestiges, on a fait la découverte fortuite — dans les environs de Troesmis — de cinq anses d'amphores estampillées (dont les inscriptions sont reproduites dans le texte ainsi que dans les figures 1—5). Les amphores respectives appartenaient au type rhodien et elles sont datées des IIIe—IIe siècles av. n.è.

EINIGE GESTEMPELTE AMPHORENHENKEL

Zusammenfassung.

In der Nähe von Troesmis kamen als Zufallsfunde an der Bodenoberfläche fünf gestempelte Amphorenhenkel zutage. Die Inschriften sind im Text und in Abb. 1—5 dargestellt. Die Amphoren gehören zum Typus von Rhodos und stammen aus dem 3.—2. Jh.v.u.Z.